

A szlavoniai tölgyesekről. *)

Irta: *Kuzma Gyula.*

A horvát határvidéki beruházási alap részére egyszeri letarolásra kihasított harminczezer holdnyi őstölgyes utolsó 516 holdas részének f. é. október 11-én volt az árverése és ezzel a beruházási alap faállományának eladása letűnt a napirendről. Néhány hét még és a krajnai munkások özöne — szlavoniai munkás ehhez nem ért — eltünteti a föld színéről a több századot élt tölgyóriásokat. A gőzfűrészek is hamarosan felapritják azt, amit a nagy természet több száz éven át alkotott a Száva sikság vizjárta rengetegének csöndjében.

Akinek módjában van, aki teheti, siessen elzarándokolni az erdészet ezen Mekkájába, legeltesse szemét a természet e nagyszerű alkotásán, mert az élet prózájában mindenkor érvényesülő anyagi előnyök nem engedték meg azt, hogy a szlavoniai erdők eme virágából pár holdnyi bokrétát konzerválhattunk volna az utókor számára. Aki most hamarosan meg nem nézi a fejszecsapásoktól hangos Szocsnát és Bolykovót, az ugyan később is láthat Szlavoniában elég szép erdőt, de olyat, mint amelyet most tarolnak, ember többé soha!

A szlavoniai tölgyfának világhírét tulajdonképen a beruházási alapból nagy tömegekben külföldre vitt kiváló tölgyfaanyag, az ugynevezett „grenzholz“ állapította meg, amelynek feldolgozása céljából nemcsak a honi, de különösen a külföldi tőke létesített itt nagy vállalatokat.

Hogy milyenek is voltak ezek a tölgyesek, mily áron keltek el, azt néhány számadat közlésével akarom itt leszögezni, hogy azokról most, haláluk napján, ki-ki képet alkothasson magának.

E célra kiszemeltem a Szocsna és Bolykovó nevű ama szlavoniai erdőrészeket, melyekből 1902. év óta évente egyenlő területek taroltattak le és amely erdőrészekre vonatkozó adatok a tölgyfa-piacznak az utolsó években való alakulását is hiven visszatükrözik.

*) Jelen közlemény már mult hó közepe táján érkezett a szerkesztőséghez, de a hozzá tartozó képek kliséinek elkészítése miatt mult számunkban már nem volt közölhető.

Szerk.

Év	Vágásterület	Tölgytörzsek száma		Becsár	Eladási ár	Átlagos köbméterenkénti		Átlagos törzsenkénti		Felülfizetés %
		egészben	holdanként			becsár	eladási ár	becsár	eladási ár	
1902	188	3572	19	486.636	541.276	30	36	129	149	15
1903	188	2632	14	399.628	488.140	33	56	115	189	67
1904	188	3760	20	700.882	923.841	37	49	189	247	32
1905	188	2682	14	600.371	1,076.299	39	66	225	407	80
1906	188	2417	13	783.366	1,176.199	56	83	349	498	50
1907	188	2493	13	1,302.453	eladatlan			505	—	—
1908	188	2490	13	1,000.905	ismét eladatlan			390	—	—
1909	—	nem is kísértetett meg az eladás								
1910	188	2392	13	756.972	1,022.609	—	—	317	424	31

Megjegyzés. Az 1907-ben felbecsült 2493 törzsből 1910. évben bekövetkezett végeladásnál csak 2392 törzs volt meg, a többi a szél törte ki és külön lett eladva.

Az 1910. évi eladási eredmény tehát bár 31% felülfizetéssel záródott is, az 1907. évi becsárhoz képest mintegy 27% veszteséget mutat, jeléül annak, hogy a vásárlási kedvet inkább az alacsonyra szabott kikiáltási áraknak, mint a tölgyfapiacz fellendülésének kell tulajdonítanunk.

A szlavoniai erdő tölgyműfán kívül más fanemekből is áll, melyek ugynevezett fehérfa czimen előhasználatképen értékesíttetnek. A tölgyműfa kitermelése után visszamaradó tölgyhulladékfa utóhasználatképen tanninyártásra használtatik fel.

Az előhasználat útján kikerülő fehérfa érték szerint a tölgyműfának 27%-kával, az utóhasználatképen termelt tanninfa pedig a tölgyműfa mennyiségének mintegy 30, értékének mintegy 7 százalékát képezi.

